

Тому, для спеціальності «Економічна кібернетика» вивчається дисципліна «Управління проектами інформатизації» (УПІ). Ця дисципліна є нормативною, входить до циклу професійної підготовки магістрів (спеціалістів) напрямку «Економічна кібернетика». Згідно робочого навчального плану на вивчення дисципліни УПІ відводиться 108 год, з яких 16 год лекцій, 20 год практичних і 20 год індивідуальних зав'язь та 52 год самостійної роботи (СР). Час відведений на самостійну роботу складає приблизно ½ частини академічного часу.

В свою чергу, СР студента забезпечена всіма навчально-методичними засобами: підручниками, навчальними та методичними посібниками, конспектами лекцій, інтерактивним навчально-методичним комплексом дисципліни, який викладений в мережу SITA університету. Засвоєнням навчального матеріалу виконується у бібліотеці, в навчальних кабінетах, комп'ютерних класах, а також в домашніх умовах, бо в мережеву папку дисципліни студент ПУСКУ може заходити з свого домашнього комп'ютера (рис. 1).

На практичних заняття студент опрацьовує та засвоює матеріал на основі створених в MS Project шаблонів поетапного виконання плану проекту. На самостійній роботі студент створює план проекту, при цьому організує, планує (задачі та ресурси), координує, аналізує виконання проекту та приймає рішення щодо проекту, тобто використовує всі необхідні функції для майбутнього керівника. Результатом СР є презентація та захист створеного студентом проекту.

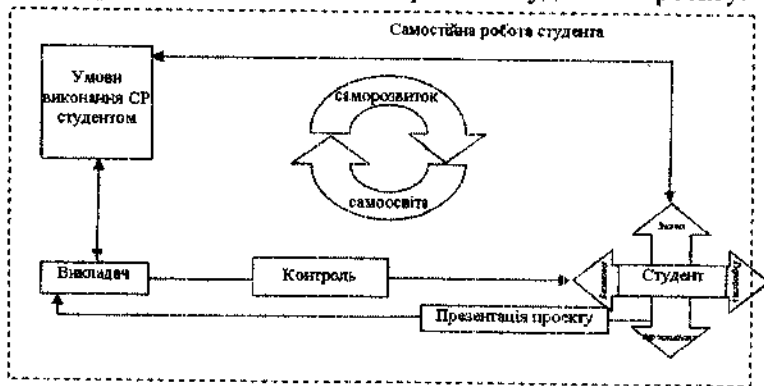

Рис. 1. Модель організацій самостійної роботи студента

Таким чином, самостійна робота є одним з основних засобів поглибленого вивчення дисципліни, застосовувати свої вміння та навички при виконанні самостійного завдання, хоч і в ідеальних умовах, приймати ті чи інші управлінські рішення.

Отже, запропонована модель організації самостійної роботи студента для вивчення дисципліни УПІ допоможе майбутньому професіоналу або сьогодишньому студенту знайти та використати здобуті вміння та навички та підготувати майбутніх фахівців до професійного, компетентного входження в ринок праці з міцно сформованими потребами у постійній професійній самоосвіті та саморозвитку.

Література

1. Бойко Н.І. Організація самостійної роботи студентів вищих навчальних закладів в умовах застосування інформаційно-комунікаційних технологій: автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. пед. наук: спец. 13.00.04 «Теорія та методика професійної освіти» / Н.І. Бойко. – К., 2008. – 20 с.

ДОСВІД ВИКЛАДАННЯ ЕКОНОМІКО-МАТЕМАТИЧНИХ ДИСЦИПЛІН

Л.А. Негребецька, к.е.н., доцент

Полтавський університет споживчої кооперації України

Для вироблення ефективних управляючих дій на всіх етапах управляючих впливів, починаючи з етапу цілепокладання, закінчуючи етапом оперативного управління, завжди необхідно володіти інформацією про поведінку управляючих суб'єктів відносно результатів їх діяльності. В складних, багаторівневих, багатоелементних системах процес управління є безперечно складним. В управлінні завжди присутні стратегічні, так і оперативні аспекти. Це є справедливим і на рівні підготовки спеціалістів фаху економічна кібернетика.

Вивчення дисциплін економіко-математичного напрямку починається на другому курсі, хоча основи вивчення закладаються раніше, при вивченні профільних дисциплін, зокрема, економічної кібернетики. На другому курсі в третьому семестрі вивчається дисципліна «Економіко-математичне моделювання». На третьому курсі протягом двох семестрів вивчається «Моделювання економіки», на четвертому курсі – «Прогнозування соціально-економічних процесів», студенти спеціалісти на 5 курсі в 9 семестрі вивчають «Математичні моделі в менеджменті та маркетингу», в 10 семестрі спеціалісти і магістри вивчають «Моделювання економічної динаміки». Вивчення дисциплін дозволяє сформувавши систему знань з методології та інструментарію побудови і використання різних типів економіко-математичних моделей з метою використання в економіці.

Специфіка викладання економіко-математичних дисциплін полягає в тому, що необхідно поєднати процес прийняття рішень з визначенням кількісних співвідношень між економічними показниками. Особа, що відповідальна за прийняття рішення, має використовувати інформацію, що характеризує кількісний зв'язок між економічними процесами та явищами. Сучасні методи управління економічними системами та процесами базуються на широкому використанні математичних методів та застосуванні обчислювальних можливостей персональних комп'ютерів. Сучасні умови диктують необхідність удосконалювати традиційні та розробляти нові підходи до вивчення економіко-математичних дисциплін. Зокрема, досвід показує, що в силу індивідуалізації особистісних характеристик студентів необхідно розробити такі методи взаємодії викладача і студента, які б дозволяли насамперед забезпечити високий рівень засвоєння матеріалу, можливість його практичної реалізації при розв'язуванні різноманітних практичних задач, але в той же час враховували індивідуальні особливості студентів. З цією метою був розроблений наступний алгоритм роботи. Теоретичні основи курсу розглядаються на лекціях та вивчаються студентами самостійно за визначеним переліком питань, сформованим відповідно до програми курсу. На лабораторних (практичних) заняттях застосовується наступний підхід – на кожному занятті у відповідності до робочої програми за темою під керівництвом викладача розв'язується типовий приклад, таким чином, студенти відпрацьовують алгоритми розв'язку задач. На наступному етапі здійснюється закріплення відповідних навичок і відпрацювання прийняття рішення на основі отриманого розв'язку. Передбачено розв'язування індивідуальних завдань, що мають однакову або аналогічну постановку задачі, але відрізняються набором кількісних характеристик, що приводить до отримання різних результатів. Причому у випадку, коли студент в силу особистісних характеристик не встигає розв'язати індивідуальне завдання на занятті, він може закінчити його на індивідуальному занятті або в інших зручних для нього умовах, наприклад, вдома, але протягом визначеного часу він повинен представити виконане завдання викладачу для перевірки. Найчастіше відповідний файл зберігається в мережевій папці або надсилається електронною поштою, що є зручним і не вимагає фізичної присутності студента на етапі контролю. Всі необхідні зауваження та рекомендації, а також оцінки можуть бути доведені до відома студента в будь-якій домовленій формі – особисто, на занятті чи консультації, чи з використанням мережесих ресурсів.

При вивченні дисциплін студенти використовують можливості бібліотеки університету, ресурси мережі Інтернет та навчально-мето-

дичні комплекси, що розташовані у віртуально-тренінговій оболонці SITA. Передбачається консультування викладача з проблемних питань.

Таким чином, здійснено оптимальний процес управління навчальною діяльністю студентів при вивченні економіко-математичних дисциплін. Студенти вивчають теорію та набувають практичних навичок аналізу, моделювання і прогнозування розвитку економічних об'єктів і процесів на різних економічних рівнях.

ВИКОРИСТАННЯ ІНФОРМАЦІЙНОЇ СИСТЕМИ ОЦІНКИ РИЗИКУ ДЛЯ ПІДВИЩЕННЯ ЯКОСТІ ПІДГОТОВКИ ФАХІВЦІВ ЕКОНОМІЧНОГО ПРОФІЛЮ

*М.Є. Рогоза, д.е.н., професор, академік АЕНУ, перший проректор;
К.І. Озуй, інженер з програмного забезпечення I категорії відділу інформаційного та ресурсного забезпечення ННІЦ
Полтавський університет споживчої кооперації України*

У статті розглядається використання інформаційної системи оцінки ризику для підвищення якості підготовки фахівців економічного профілю.

Поява нових технологій призводить до відповідних змін у різних сферах виробництва, науки, культури та освіти. Система освіти, шляхом підготовки кадрів, забезпечує подальший розвиток і модернізацію науково-технічного і культурного потенціалів суспільства. Вона спрямована в перспективу, а тому повинна своєчасно реагувати на зміни в суспільстві, що є однією з визначальних умов її ефективного функціонування. Звідси випливає, що сьогодні гострою є потреба розробки і впровадження нових технологій формування знань, умінь і навичок, нового змісту, методів, засобів навчання, дидактично-методичного забезпечення в цілому.

Особливо актуальним є застосування сучасних інформаційних технологій у тих сферах розумової діяльності, які є найбільш складними для сприйняття, коли складність навчання обумовлюється значною кількістю рутинної роботи. Велика кількість обчислень, яка супроводжує пошук розв'язку тієї чи іншої задачі, не дає можливості студенту засвоїти сутність досліджуваних процесів і явищ, і як наслідок – не формує якісного рівня необхідних знань і вмінь.

Для того, щоб підвищити рівень та якість підготовки фахівців економічних спеціальностей доцільно використовувати прикладне програмне забезпечення. Поки що список програм, які застосовуються у специфічних сферах навчання студентів не досить широкий. Його